

**MARIA JOUTSENVIRTA
TUULI HIRVILAMMI
MARKO ULVILA
KRISTOFFER WILÉN**

Gaudeamus

ja Suomen tietokirjailijat ry. ovat tukeneet teoksen kirjoittamista

Copyright © 2016 Tekijät & Gaudeamus Helsinki University Press

Gaudeamus Oy
www.gaudeamus.fi

Kansi: Satu Kontinen

KL: 36, 50.1 • UDK: 33, 502/504

ISBN 978-952-495-384-9

Painopaikka: Printon Trükikoda, Tallinna 2016

SISÄLLYS

JOHDANTO	11
1. TALOUDEN KOKO KUVA	21
Laajan talouskäsitteksen edut	24
Talous ekologisesti kestävässä rajoissa	31
Kestävä hyvinvointi talouden päämääräksi	36
Talous tarpeiden tyydyttäjänä	41
Talouden kokonaiskuva	43
Talouden kolme kenttää:	
ydintalous, paikallistalous ja globaalitalous	46
Vauraus talouden eri kentillä	59
2. KASVUTALOUDEN MYYTIT PURETTUINA	63
Talouskasvu ja sen hedelmät	64
Myytti 1: Hyvinvointiin tarvitaan aina talouskasvua	70
Myytti 2: Talouskasvu on välttämätöntä hyvinvointivaltion ylläpitämiseksi	76
Myytti 3: Vain kasvutalous ylläpitää hyvää työllisyystilannetta	81
Myytti 4: Talouskasvu on ympäristöongelmien ratkaisu	85
Myytti 5: Talouskasvu voidaan kytkeä irti ympäristöongelmista	89
Myytti 6: Väestönkasvu on ympäristölle suurempi ongelma kuin talouskasvu	93
Myytti 7: Finanssitalouden kasvu tuo mukanaan oikeaa vaurautta	97
Myytti 8: Rahataloudellinen tehokkuus lisää aina hyvinvointia	102
3. TALOUDEN TUOTANNONTEKIJÄT	109
Monta tuotannontekijää laajentaa näkökulmaa	113
Energia ja muut luonnonvarat tuotannon perustana	114
Teknologia kestävää hyvinvointia palvelemaan	126
Kaikki työ näkyviin ja arvostetuksi	134
Ajankäytön haltuunotto	140
Raha taloudellisten vaihtojen mahdollistajana	146

4.	Ekologisesti kestävä talous	153
	Muutosvaatimusten kohteena hyvätuloiset ylikuluttajat	154
	Kulutussyhteiskunnan rakenteet muutoksen esteenä	160
	Kansainväliselle ilmastopolitiikalle uusia eväitä	161
	Energialtalous energiassa mitattuna	165
	Energiankäytön vähentäminen on taloudellista	169
	Kestävä energiaskenaario Suomelle	171
	Suomalaisten materiaalijalanjäljen vähentäminen on mahdollista	177
	Maaomien oikeuksista perustaa kestäväälle taloudelle	181
5.	Työn käytännöt ja taattu toimeentulo	184
	Kokopäiväisestä palkkatyöstä monimuotoiseen työhön	186
	Yhteiskunnallisen tulon yhtälö avaa laajan kuvan työhön	190
	Tuottavuuden fetissistä palkkatyöajan lyhentämiseen	193
	Osa-aikatyön monet keinot	198
	Hyödyllistä työtä ydin- ja paikallistalouksissa	200
	Taattu toimeentulo on ihmisoikeus	203
	Perustulon ja työtakuun lupaukset	205
6.	Yhteishyvän paikallinen tuotanto ja vaihto	212
	Vastuuttomista osakeyhtiöistä kestäviin organisaatioihin	214
	Yhteisötalouden ja osuuskuntien uusi nousukausi	218
	Tuotanto yhteisen taloudessa	221
	Kumppanuuteen perustuvat hyvinvointipalvelut	224
	Rahajärjestelmä tuotantoa palvelemaan	229
	Paikallisrahat kestäväen talouden mahdollistajana	234
7.	Tarinasta todeksi	240
	Omaehtoinen arki	243
	Yhteisen politiikan voima	248
	Mielenkumous: kyky nähdä toisin	253
	Valinnan aika	259
	EPILOGI: MITEN ARKI MUUTTUU?	261
	Esimerkkitalous 1: Pirkko, yksin asuva leskirouva	261
	Esimerkkitalous 2: Laaksosten peruserhe	263

VIITTEET.....	266
KIRJALLISUUS.....	274
HAKEMISTO.....	299
KIITOKSET.....	308
KIRJOITTAJAT.....	310

TIETOLAATIKOT

☐ 1-1. <i>Happy Planet Index</i>	35
☐ 1-2. Elämä yhteisessä (<i>Elina Turunen</i>).....	51
☐ 2-1. Työn tuottavuus ja talouskasvu.....	68
☐ 2-2. Hyvinvoinnin mittaaminen kertoo talouden arvostuksista (<i>Jukka Hoffrén</i>).....	75
☐ 2-3. Kapitalistinen markkinatalous vai kestävä hyvinvointi? (<i>Toni Ruuska & Pasi Heikkurinen</i>).....	106
☐ 3-1. Joutenolon tuolla puolen (<i>Mikko Jalas</i>).....	144
☐ 4-1. Saastuttaja maksaa.....	159
☐ 4-2. Markkinamekanismeista normitalkoisiin ja veroihin.....	176
☐ 5-1. Mielekästä ja joustavaa vai arvokasta ja osallistavaa? (<i>Tiina Taipale</i>).....	196
☐ 6-1. Uuschartalistinen rahateoria ja tehokas ympäristöpolitiikka (<i>Paavo Järvensivu</i>).....	232
☐ 6-2. Kauppapolitiikan uusi suunta: ekologinen protektionismi.....	238
☐ 7-1. Perusteeton luottamus on muutostyön salakavala este (<i>Timo Järvensivu</i>).....	257